

LAR Syndroom

Low Anterior Resectie Syndroom

Dr DERUYTER LIEVEN

Het LAR Syndroom staat voor klachten die ontstaan na een volledige of gedeeltelijke verwijdering van de endeldarm.

HP

AZ SINT-JANBRUGGE-OOSTENDE AV

CAMPUS HENRI SERRUYS

Het LAR Syndroom (Low Anterior Resectie Syndroom) is het geheel van klachten die ontstaan na een volledige of gedeeltelijke operatieve verwijdering van de endeldarm, al dan niet voorafgegaan door bestraling en/of chemotherapie.

De endeldarm heeft een reservoirfunctie waarbij tijdelijk stoelgang wordt opgeslagen tot defecatie mogelijk is. Bij vulling van de endeldarm wordt via zenuwbanen een signaal aan de inwendige sluitspier gegeven om te ontspannen. Zo ontstaat de aandrang tot defecatie. De uiteindelijke defecatie gebeurt door bewust de uitwendige anale sluitspier te ontspannen.

Bij het ontbreken van de endeldarm zal het defecatiemechanisme, zoals hierboven beschreven, aanzienlijk gestoord zijn. De defecatiestoornissen zullen meer uitgesproken zijn naarmate de darmnaad (anastomose) dichterbij de sluitspier ligt en wanneer een deel of de gehele inwendige sluitspier werd opgeofferd. Ook bestraling heeft een negatieve invloed op de werking van de sluitspier.

Klachten bij het LAR Syndroom.

- Frequente stoelgang, 10 tot 15 keer per dag, ook 's nachts
- In een korte periode van 1 tot 2 uren, meerdere keren na elkaar kleine hoeveelheden stoelgang hebben
- defecatie kan moeilijk worden uitgesteld, waarbij men snel over een toilet moet kunnen beschikken
- Ongewild verlies van stoelgang of windjes

Duur van dit klachtenpatroon?

Deze klachten verbeteren meestal 6 maanden tot 1 jaar na de operatie. Soms blijven de klachten van het LAR Syndroom bestaan.

Een normale defecatie na een totale endeldarmresectie is niet meer mogelijk. Het is normaal dat u dan 3 tot 6 maal per dag stoelgang zult hebben!

LARS-score.

Door deze vragenlijst te beantwoorden beschik je over een middel om de ernst van het LARS Syndroom in te schatten en om de evolutie van het klachtenpatroon te objectiveren. Je kan deze gegevens ook gebruiken bij raadpleging van de arts of stomaverpleegkundige.

Gebeurt het soms dat je geen controle hebt over windjes?

☐ Nee, nooit	0
☐ Ja, minder dan 1 maal per week	4
☐ Ja, tenminste 1 maal per week	7

Gebeurt het soms dat je dunne stoelgang niet kunt ophouden?

☐ Nee, nooit	0
☐ Ja, minder dan 1 maal per week	3
☐ Ja, tenminste 1 keer per week	3

Hoe vaak heeft u stoelgang per dag?

☐ Meer dan 7 maal per dag	5
☐ 4 tot 7 maal per dag	4
☐ 1 tot 3 maal per dag	2
☐ Minder dan 1 maal per dag	0

Gebeurt het soms dat u binnen het uur opnieuw stoelgang hebt?

☐ Nee, nooit	0
☐ Ja, minder dan 1 maal per week	9
☐ Ja, tenminste 1 maal per week	11

Gebeurt het soms dat u zich moet haasten naar het toilet?

☐ Nee, nooit	0
☐ Ja, minder dan 1 maal per week	11
☐ Ja, tenminste 1 maal per week	16

Resultaat van de score: 0-20: geen LARS

21-29: lage LARS

39-42: hoge LARS

Dieetadvies bij LAR Syndroom

- Drink niet meer dan 1,5 liter vocht per dag, waarvan ½ liter koffie, thee, bouillon, ½ liter zure melkproducten (yogurt, karnemelk) en ½ liter isotone dranken (Aquarius°, Isostar°)
- Vermijd overmatig gebruik van cafeïne (koffie, thee)
- Vermijd koolzuurhoudende dranken
- Eet kleine maaltijden (5 tot 6/dag)
- Kauw goed en eet traag
- Eet vezelrijke voeding
- Eet zetmeelrijke voeding (aardappelen, bananen, peulvruchten)
- Eet niet te veel fruit

Medicamenteuze behandeling

- 2 mg Loperamide (Imodium°) 30 min voor elke maaltijd
- Bij nachtelijke stoelgang 2 mg Loperamide (Imodium°)
- 2 maal per dag 1 eetlepel psyllium zaad ingenomen met wat water op het einde van de maaltijd
- Bij moeilijke stoelgang 1 zakje Movicol° opgelost in een glas water

Loperamide (Imodium°) vertraagt de darmtransit zodat u minder naar het toilet moet gaan. Het gebruik van Loperamide kan ook aanleiding geven tot verstopping waarbij de stoelgang tot enkele dagen uitblijft. Ieder moet voor zich de juiste dosering zoeken waarbij de stoelgangsfrequentie vermindert, maar waarbij verstopping uitblijft. Loperamide kan ook gebruikt worden wanneer je op uitstap gaat of op restaurant, waarbij de vervelende klachten tijdelijk worden uitgeschakeld. Overdrijf nooit met Loperamide en zorg dat je dagelijks stoelgang hebt.

Psyllium zaad wordt gebruikt bij dunne ontlasting: het dikt de stoelgang in en vermindert de frequentie ervan.

Movicol° wordt gebruikt bij moeilijke, harde stoelgang. Movicol° zorgt dat de stoelgang dunner en zachter wordt en de ontlasting vlotter verloopt.

Bekkenbodempfyiotherapie

Bekkenbodempfyiotherapie heeft als doel de fecale continentie en lediging te verbeteren en de stoelgangfrequentie te verminderen. Hierbij wordt gestreefd de bekkenbodemmuscultuur en de anale sluitspier te versterken, een goede relaxatie van de anale sluitspier aan te leren en de coördinatie te verbeteren.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van biofeedback, electrostimulatie en rectale ballon training.

Deze behandeling dient door een fysiotherapeut te gebeuren, gespecialiseerd in bekkenbodempfyiotherapie.

Bekkenbodempfyiotherapie Campus Henri Serruys

Dr Els Devos en Dr Tina Decorte

Tel 059/555120

Darmspoeling

Darmspoeling is een kunstmatige manier om de stoelgang op gang te brengen.

Bij ernstige vormen van LARS die de levenskwaliteit aanzienlijk verstoort kan darmspoeling gebruikt worden om de dikke darm te ledigen.

Hierbij wordt de dikke darm gevuld met water via een spoelsysteem aangebracht in de aars. Door de dikke darm te vullen met water wordt een stoelgangsdrang opgewekt waarbij de volledige darm zal ledigen. Daarna hebt u de ganse dag geen stoelgang meer.

Deze techniek wordt u aangeleerd door de stomaverpleegkundige, waarbij het zeer belangrijk is de canule voorzichtig in te brengen. De darmspoeling neemt ongeveer 30 to 60 min in beslag.

Stomaverpleegkundigen Campus Henri Serruys

Mevr Dehant Marie-France

Mevr Deprince Evelyne

Tel 059/402063

Sacrale neurostimulatie

Sacrale neurostimulatie (SNS) is een techniek waarbij de zenuwbanen in de bekkenbodem gestimuleerd worden met elektrische pulsen en zo de signalen naar de hersenen te corrigeren.

De toepassing van SNS bij LARS kan overwogen worden als de hierboven vermelde opties geen of weinig effect hebben.